

спрямованих на створення сприятливих умов для реалізації права на професійну орієнтацію та підготовку, освіту, зайнятість;

– інформаційні послуги – надання інформації, необхідної для вирішення складної життєвої ситуації (довідкові послуги), розповсюдження просвітницьких та культурно-освітніх знань (просвітницькі послуги), поширення об'єктивної інформації про споживчі властивості та види соціальних послуг, формування певних уявлень і ставлення суспільства до соціальних проблем (рекламно-пропагандистські послуги). У своїй діяльності Фонд керується Конституцією України, Законом України «Про благодійництво та благодійні організації» та іншими нормативно-правовими актами, що регулюють питання благодійності та благодійних організацій, чинним законодавством та Статутом БФ.

Благодійна діяльність Фонду здійснюється на засадах законності, християнських принципів, спільності інтересів, рівноправності його учасників, гласності, добровільності та самоврядування.

ЛІТЕРАТУРА // ЛИТЕРАТУРА // REFERENCES

1. Галушко К. Ю. Етносоціологія. Етнічна динаміка українського суспільства: навч. посіб. / К. Ю. Галушко, В. Б. Євтух, О. В. Євтух, О. А. Малиновська, А. А. Попок. – К.: Вид-во НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2010. – 356 с.

2. Державний комітет статистики України. Про кількість та склад населення України за підсумками Всеукраїнського перепису населення 2001 року // Урядовий кур'єр. – 2002, 28 грудня. – № 244.

3. Зіневич Н.О. Цигани в Україні: формування етносу і сучасний стан / Н. О. Зіневич // Український історичний журнал. – 2001. – № 1. – С. 40-52.

4. Наулко В. І. Етнонаціональні процеси в Україні: історія та сучасність / В. І. Наулко. – К.: Голов. спеціаліз. ред. літ. мовами нац. меншин України, 2001. – 424 с.

Фурдуй С. Б. (*Ізмаїл, Україна*)

ПРОФЕСІЙНЕ ВИГОРАННЯ ФАХІВЦЯ СОЦІОНОМІЧНОЇ СФЕРИ: ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ

У тезах обґрунтовано аспекти професійного вигорання на робочому місці івця соціономічної сфери та розглядаються деякі шляхи його подолання.

Furduy S. (*Izmail, Ukraine*)

THE SOCIONOMIST SPHERE SPECIALIST'S FADE: THE WAYS OF ITS SOLUTION

The thesis's substation of the socionomist sphere specialist's fade and the review of their solution.

На сьогоднішній день актуальними і недостатньо вивченими є питання способів протидії «професійному вигоранню» фахівців соціономічної сфери, дослідження шляхів і засобів збереження професійного здоров'я в умовах здійснення своїх професійних обов'язків.

Термін «професійне вигорання» з'явився у науковій літературі відносно недавно, він був уведений Х. Дж. Фрейденбергером у 1974 році для характеристики психічного стану здорових людей, які інтенсивно працюють з клієнтами, постійно перебувають в емоційно-виснажливій атмосфері при наданні професійної допомоги. До таких людей належать фахівці соціономічної сфери, а саме: соціальні педагоги, соціальні працівники, психологи, лікарі, юристи, та інші тому як їм доводиться постійно стикатись з негативними емоційними переживаннями своїх клієнтів, отже вони мимоволі стають залученими до цих переживань, через що й зазнають підвищеного емоційного напруження.

Аналіз літератури свідчить, що проблема синдрому емоційного вигорання знайшла своє відображення у роботах зарубіжних і вітчизняних вчених, присвячених змісту та структурі цього синдрому (Г. Діон, Л. М. Карамушка, С. Д. Максименко, В. Є. Орел, М. Л. Смультонта ін.), а також методам його діагностики (В. В. Бойко, Н. Є. Водоп'янова, С. Джексон, К. Маслач, О. С. Старченкова та ін.). Окрім того, деякі вияви синдрому емоційного вигорання вивчались, як зарубіжними, так і вітчизняними дослідниками, у представників різних професійних груп – працівників медичних закладів (К. Маслач, П. Бланк, В. Б. Шуфелі та ін.), соціальних працівників (Л. Є. Ваг, К. Ван Вак, Б. Содерфельдт, М. Содерфельдт та ін.).

Зрозуміло, у процесі виконання своїх професійних обов'язків фахівець зазвичай піддається дії ризику, що містить у собі стреси. Невміння протидіяти такому впливу може призвести до «професійного вигорання» фахівців що несе загрозу для їхнього професійного здоров'я і благополуччя. Тому запобігти загрозі професійного вигорання, потрібно ще в період навчання у вищому навчальному закладі майбутнім фахівцям соціономічної сфери необхідно озброїти їх професійними знаннями, які забезпечать можливість успішно боротися з негативними стрес-чинниками, характерними для соціально-педагогічної роботи, та якісно виконувати свої професійні обов'язки без шкоди для власного здоров'я.

Професор К. Маслач [3] деталізувала поняття «професійне виснаження», окресливши його синдромом фізичного та емоційного виснаження, що складається з розвитку негативної самооцінки, негативного ставлення до роботи та втрати розуміння співчуття щодо клієнтів. Вона підкреслює, що «професійне вигорання» – це не втрата творчого потенціалу, не реакція на нудьгу, а швидше емоційне виснаження, що виникає на тлі стресу.

Вченими (Н. Е. Водоп'янова, Е. С. Старченкова) встановлено, що протидія професійному вигоранню в процесі роботи фахівця значною мірою залежатиме від рівня та якості оволодіння професійно-важливими

особистісними характеристиками, до яких відноситься: *здоров'ятворчі знання* (досконале знання фізичних та психологічних особливостей свого організму, знання основ валеології, гігієни і медицини; знання механізмів протидії негативним стрес-чинникам; знання шляхів і засобів збереження професійного здоров'я; знання методик і технологій розв'язання соціально-педагогічних завдань підвищеної складності); *здоров'ятворчі вміння* (майстерне володіння техніками саморегуляції та самоконтролю; вміння раціонально організувати процес праці та відпочинку; вміння розв'язувати конфлікти і правильно поводитись у конфліктних ситуаціях; здатність зберігати високу активність та продуктивність праці протягом заданого періоду; здатність реально і об'єктивно оцінювати свої можливості); *здоров'ятворчі якості* (ведення здорового способу життя, прагматичність, стресостійкість, відповідальність, послідовність, культура почуттів: емоцій, поведінки, діяльності, вольові якості), тому оволодіння соціальними педагогами здоров'ятворчими професійними характеристиками забезпечать їм благополучний стан професійного здоров'я та успіх у професійній діяльності.

Не викликає сумніву, що будь-яка професійна робота, крім фізичних і психологічних особливостей має підставою особистісні якості, що сприяють успіху діяльності людини. У першу чергу це відноситься до професій, де об'єктом професійної активності людини виступає інша людина, і взаємодія «людина-людина» залежать від якостей того й іншого. Професію фахівця соціономічної сфери відносять до професій вищого типу за ознакою необхідності постійної рефлексії на утримання предмета своєї діяльності, отже, потрібно навчати майбутніх фахівців соціономічної сфери вміти протистояти професійному вигоранню на робочому місці.

ЛІТЕРАТУРА // LITERATURA // REFERENCES

1. Водопьянова Н. Е., Синдром выгорания: диагностика и профилактика / Н. Е. Водопьянова, Е. С. Старченкова. – СПб.: Питер, 2005. – 336 с.
2. Орел Ст. Е. Дослідження феномена психічного вигорання у вітчизняній та зарубіжній психології / Ст. Е. Орел // Проблеми загальної та організаційної психології. – Ярославль, 1999. – С. 76-97.
3. Маслач К. Практикум по социальной психологии / К. Маслач. – СПб.: Питер, 2000. – 522 с.
4. Von Oncuil J. ABC of work related disorders: stress at work // British Medical Journal. – 1996. – Vol. 313. – P. 745-748.

Замашкіна О. Д. (Ізмаїл, Україна)

СОЦІАЛЬНІ ФАКТОРИ, ЩО ОБУМОВЛЮЮТЬ КРИЗИ СУЧАСНОЇ МОЛОДОЇ СІМ'Ї ТА ПРОБЛЕМИ ОПТИМІЗАЦІЇ ШЛЮБНО- СІМЕЙНИХ ВІДНОСИН

У тезах обґрунтовано соціальні фактори, що обумовлюють кризи сучасної молоді сім'ї та окреслені проблеми оптимізації шлюбно-сімейних відносин.
